

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΝΤΙΔΡΑ ΣΤΑ ΕΝΣΤΙΚΤΑ ΤΟΥ, ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΟΥΛΗΣΗ

Ο άνθρωπος έχει προσωπικότητα και αντιδρά στα ένστικτα και τα συναισθήματά του με βούληση ελεύθερη.

Υμνούμε και δοξάζουμε τους ήρωες των πολέμων, τους επαναστάτες και τους ελευθερωτές για την προσφορά τους στην κοινωνία.

Η επιλογή αυτή ήταν δική τους στηριζόμενη στην ελεύθερη βούλησή τους. Αν δεν υπήρχε ελεύθερη βούληση, γιατί να τιμάμε την μνήμη των Αγίων της Θρησκείας και να μην τιμάμε τον Θεό που προίκισε αυτούς τους ανθρώπους. Γιατί να επαινούμε και να βραβεύουμε τον μαθητή, τον σπουδαστή και να μη βραβεύουμε τον Θεό, το γονέα ή κάποιο άλλο αίτιο?

Αν η φύση γεννούσε τους ανθρώπους προκαθορισμένα και προκαταβολικά τέλειους και ατελείς, τότε η θρησκεία και η παιδεία που φωτίζουν με καλά διδάγματα τον άνθρωπο δεν θα είχαν ουσιώδη αξία, διότι δεν θα προσέφεραν τίποτα, ευρισκόμενες προ τετελεσμένου γεγονότος.

Η θεία φύση, ο Θεός που "αεί γεωμετρεί" δεν δημιούργησε ευθύς εξ' αρχής έναν τελειοποιημένο άνθρωπο, αλλά τον έχει εντάξει σε μια διαρκή διαδικασία τελειοποίησης, δηλαδή "εν τω γίγνεσθαι εν τω τελειούσθαι".

Διαρκώς να γίνεται και να εξελίσσεται να μην έχει γίνει απ' αρχής.

Σκεφτείτε τι ατέλεια, τι δυσαρμονία, τι κορεσμός, τι πλήξη θα υπήρχε αν τίποτε δεν μετεβάλετο και το κάθε τι να είχε δημιουργηθεί από την αρχή.

Θα υπήρχε άραγε ευτυχία στη ζωή, αν η φύση μας έδινε άκοπα και με άνεση, όλα τα υλικά αγαθά?

Αν μας έδινε την ίδια αξία και την ίδια δύναμη πνεύματος και σώματος σε όλους.

Τότε απλούστατα θα εξελισσόμασταν χωρίς ιδεώδη ή οποιαδήποτε προσπάθεια, βελτίωσης ή υπεροχής.

Ο Χριστός μίλησε καθαρά : "ουκ ήλθον βάλει ειρήνη, αλλά μάχαιραν". Δεν ήλθα να σας αποκοιμίσω και να σας κάνω ευτυχείς, να ζείτε με ευτυχία και ανάπαυση, αλλά για να αγωνιστείτε για την πνευματική και υλική ευτυχία.

Ο άνθρωπος είναι προσωπικότητα με ελεύθερη βούληση και όχι δούλος του σώματος, των ορμών και των ενστίκτων του.

Αν ό,τι κάνουμε, δεν το κάνουμε ως ελεύθερη βούληση, τότε δεν θα υπήρχε μετάνοια, δεν θα υπήρχε δισταγμός, φόβος.

Ούτε ευθύνη όταν κάνουμε ένα κακό, αφού κάποιος άλλος θα ήταν υπεύθυνος για μας π.χ. η φύση, τα ένστικτα, η κληρονομικότητα ή κάποια άλλη αιτία.

Η ελευθερία βούλησης παρέχει την τάση εξέλιξης και της δύναμης για πρόοδο. Αυτό συμβαίνει γιατί ο άνθρωπος δεν ήλθε να ξεκινήσει, "απ' εδώ και να φτάσει έως εκεί".

Ο Γκαίτε είχε πει : "Εκείνος ο οποίος ενώ είναι ψυχικά ελεύθερος δεν επιδιώκει το αγαθό και το τέλειο, δύο πράγματα μπορούν να συμβαίνουν: ή ότι δεν έχει αυτεπίγνωση της ελευθερίας του και ικανότητας για άνοδο, ή ότι αρέσκεται να μένει δέσμιος και δούλος των παθών, του εγωϊσμού, της υπερηφάνειας, της υπεροψίας, της φιλοδοξίας, της φιληδονίας του και της δειλίας του".

Ο άνθρωπος έχει ένστικτα, αλλά κυβερνάται από τη λογική.

Ανήκει στο φυσικό κόσμο, αλλά είναι ξεχωριστή πνευματική οντότητα. Ζει τα φυσικά γεγονότα, αλλά κινείται έξω από αυτά. Θέτει σκοπούς, αλλά συνειδητοποιεί υπεύθυνα τις πράξεις του.

Τέλος, ο άνθρωπος όσο περισσότερο είναι ψυχικά ελεύθερος, άλλο τόσο υπεύθυνος είναι. Και είναι περισσότερο υπεύθυνος, όσο είναι και ψυχικά ελεύθερος.

Αυτή η ευθύνη, που πηγάζει από την ελευθερία της βούλησης, συντελεί στη δημιουργία του εσωτερικού κάλους και στην ακτινοβολία, προς τους συνανθρώπους του.

Αν η φύση δεν είχε δημιουργήσει τον άνθρωπο "εν τω γίγνεσθαι" δεν θα υπήρχαν τα επίθετα του δεύτερου όρου της σύγκρισης.

Τα επίθετα της άμιλλας, της προσπάθειας προς εξέλιξη προς υπεροχή : καλός - καλύτερος, σοφός - σοφότερος, άξιος - αξιότερος κ. λ. π.

Αν γεννιόμασταν όλοι ωραίοι, δυνατοί, σοφοί, τέλειοι, τότε δεν θα υπήρχε χαρά, ενδιαφέρον, αγώνας για την διαρκή βελτίωση.

Τότε η λέξη πρόοδος θα ήταν άγνωστη.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίον η φύση έκανε τον άνθρωπο εν τω γίνεσθαι και όχι τελειοποιημένον.

Τον προίκισε όμως με ελευθερία σκέψεως και εξέλιξης, με οδηγούς τους νόμους των υψηλών αρχών. Ο κόσμος που μας περιβάλλει δεν είναι μια αμετάβλητη κατάσταση.

Είναι κάτι που συνέχεια γίνεται, μεταβάλλεται, είναι το "πάντα ρει", "του Ηράκλειτου.

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος